

Handläggare
Ylva OpardDatum
2013-06-13Diarienummer
NHO-2012-0203.10

Nämnden för hälsa och omsorg

Ekonomiskt bokslut och prognos per april 2013

Förslag till beslut

Nämnden för hälsa och omsorg föreslås besluta

att godkänna periodbokslut och årsprognos per april 2013 enligt föreliggande förslag

att ge kontoret i uppdrag att utreda möjligheterna att konkurrensutsätta hela NHO's verksamhet (med några undantag)

att uppdra till kontoret att presentera en plan för att snarast kunna bereda plats inom kommunen för dem som är externt placerade till höga kostnader

att uppdra till kontoret att se över behov av och möjligheter att tillskapa ytterligare boendeplatser inom socialpsykiatri och LSS

att i mesta möjliga mån frångå tidigare beslutad inriktning om ramupphandling av boenden

att ge kontoret i uppdrag att genomföra en översyn av nämndens kostnader jämfört med andra kommuner speciellt med avseende på vår biståndshandläggning samt

att överlämna delårsbokslutshandlingar per april 2013 till kommunstyrelsen

Ärendet

Nämnden ska enligt kommunfullmäktiges beslut upprätta delårsbokslut för perioden 2013-01-01 – 2013-04-30. Av delårsbokslutet framgår att nettokostnaden för tidsperioden är 370 236 Tkr en ökning med 5,4 % jämfört med tidigare år. Nettokostnaden är 7 316 Tkr högre än kommunbidraget.

Nämndens prognos för helåret är 1 118 761 Tkr vilket är 30 mnkr högre än kommunbidraget

Ärendet innehåller följande handlingar:

Analys av delårsbokslut och årsprognos

Bilaga 1. Lönekostnadsutveckling

Bilaga 2. Nyckeltal

Bilaga 3. Uppföljning av kommunfullmäktiges uppdrag i IVE-uppdrag 2013-2016

Bilaga 4. Ekonomisk prognos 2013 och 2014

Kontoret för hälsa, vård och omsorg

Inga-Lill Björklund

Direktör

Bilagor

Bilaga 1 Lönekostnadsutveckling

LÖNEKOSTNADSUTVECKLING Belopp i tusen kronor	Bokslut f.å.	Årsprognos	Diff %	Diff tkr	Varav effekt av löneavtal		Varav återstående del (volym mm)	
					%	tkr	%	tkr
Lönekostnad (konto 50-51)	750	745	-1%	-5	2%	15	-3%	-20

Lönekostnaderna avser nämndledamöternas ersättningar. Nämnden har som del i kostnadsanpassningsprogrammet effektiviserat nämndens mötestider.

Bilaga 2 Nyckeltal (separata blanketter)

Bilaga 3 Uppdrag i IVE 2013-2016

Uppdrag	Uppföljning 2013
<i>6.1 Politisk verksamhet</i>	
1. att arbeta med införande av garanti- och handläggningstider på lämpliga områden	Nämnden har fastställt ett ledningssystem för kvalitet som bl a innefattar att tjänstegarantier i förhållande till medborgarna ska utvecklas. I uppdragsplan 2013-16 anges en servicedeklaration riktad till medborgarna angående besvarande av post, e-post och telefonsamtal. Under året fortsätter arbetet med ytterligare servicedeklarationer för att tydligt deklarerera för medborgarna vad man kan förvänta sig när det gäller service i form av t ex information och handläggningstider.
2. att genomföra minst en innovationsupphandling där så är möjligt	Inom HVK avsätts f n resurser för arbetet bl a för att skaffa en djupare kompetens kring innovationsupphandling. Kontoret arbetar även på att definiera begreppet och få en samstämmig definition av begreppet innovation. Nästa steg blir därefter att titta på lämpliga områden för en innovationsupphandling och att ta fram ett

	förfrågningsunderlag för detta ändamål.
3. att vidareutveckla det dagliga arbetet med den interna kontrollen,	Under året är verksamhetsstyrningsprocessen påbörjad genom bl a säkring av indata. Kontroller av redovisning av personlig assistans är påbörjad. Nämndprocessen är kartlagd och implementerad. Fortsatta åtgärder under året är bl a en genomlysning av organisationen för att säkerställa tydlighet, bemanning, kostnadseffektivitet och bra arbetsmiljö. Prioriterade åtgärder för att införa nolltolerans gällande mutor och korruption.
4. att uppmuntra medarbetare att vara medskapande och delta i utvecklingen av verksamheten och komma med förslag till förbättringar	Arbete är igångsatt med verksamhetsplaner enligt beslutad metod. Uppföljning sker kontinuerligt. En handlingsplan är genomförd utifrån medarbetar-enkäten. Genom samverkansavtalet har möjligheten till dialog vid APT förbättrats. Under hösten genomförs ett chefseminarium samt metodstöd utarbetas tillsammans med kontorets kvalitetsråd. En webenkät genomförs under hösten för att bl a klargöra medarbetarnas upplevelse av delaktighet.
5. att utveckla medarbetarnas möjligheter att lämna synpunkter samt förslag på effektiviseringar i den egna verksamheten	HVK bygger successivt upp ett internt system för att lämna idéer, synpunkter samt innovations- och effektiviseringsförslag. Systemet är tänkt som ett forum för kreativt tänkande kring verksamheten. Under året ska en ”verktygslåda” tas fram på HVK:s insida där möjlighet finns att lämna förslag och synpunkter. HVK:s kvalitetsråd arbetar aktivt med prioritering och uppföljning av lämnade förbättringsförslag i dialog med berörda medarbetare och chefer.

Nyckeltal

Skuggade celler = registrera uppgift

Prognos per april 2013

Nämnd: Nämnden för hälsa och omsorg

Belopp i tkr

Insatser enl SoL och HSL: ordinärt boende (vk 541)

1) Kostnad per person 21-64 år med beslut
om insatser enl SoL i ordinärt boende

apr-13

Totala kostnader	101 824	65191	36 633
Avgår: övriga intäkter*)	2 793	4235	-1 442
Nettokostnad	99 031		
Antal personer**)	898		

Nettokostnad per person

110,3

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal personer 21-64 år i hemkommunmed beviljad insats i ordinärt boende under året (månadsgenomsnitt).

Ev kommentarer

Personantalen och kostnaderna kommer från hemtjänst, anhöriganställning, Stass, ledsagning, avlösarservice, kc

ontaktperson, dagverksamhet och korttidsvård.

Nyckeltal

Skuggade celler = registrera uppgift

Prognos per april 2013

Nämnd: Nämnden för hälsa och omsorg

Belopp i tkr

Insatser enl SoL o HSL :Särskilt boende (vk 542)

1) Kostnad per vårdtagare 21-64 år i särskilt boende

apr-13

om insatser enl SoL i ordinärt boende

Totala kostnader

185 660

Avgår: övriga intäkter*)

16 467

Nettokostnad

169 193

Antal vårdtagare**)

252

Nettokostnad per vårdtagare

671,4

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal nyttjade dygn i särskilt boende dividerat med 365

2) Nettokostnad per dygn i särskilt boende

Nettokostnad

169 193

Antal nyttjade dygn*)

0

Nettokostnad per dygn

*) Antal nyttjade dygn under året i särskilt boende

Ev kommentarer

252 personer

Nyckeltal

Skuggade celler = registrera uppgift

Prognos per april 2013

Nämnd: Nämnden för hälsa och omsorg

Belopp i tkr

Insatser enl LSS: boende enl LSS (vk 551)**1) Kostnad per vårdtagare 21-64 år i boende enl LSS**

apr-13

om insatser enl SoL i ordinärt boende

Totala kostnader

362 058

Avgår: övriga intäkter*)

11 746

Nettokostnad

350 312

Antal vårdtagare**)

485

Nettokostnad per vårdtagare

722,3

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal nyttjade dygn i boende enligt LSS dividerat med 365

2) Nettokostnad per dygn i boende enl LSS

Nettokostnad

350 312

Antal nyttjade dygn *)

0

Nettokostnad per dygn

*) Antal nyttjade dygn i boende enl LSS under året

Ev kommentarer

Nyckeltal

Skuggade celler = registrera uppgift

Prognos per april 2013

Nämnd: Nämnden för hälsa och omsorg

Belopp i tkr

Insatser enl LSS: personlig assistans enl LSS (del av vk 552)**1) Kostnad per vårdtagare 21-64 år med beslut om insatser enl SoL i ordinärt boende**

apr-13

Totala kostnader	58 840
Avgår: övriga intäkter*)	2 259
Nettokostnad	56 581
Antal vårdtagare**)	70

Nettokostnad per vårdtagare	808,3
------------------------------------	--------------

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**) Antal vårdtagare 21-64 år som har fått personlig assistans enligt LSS under året (månadsgenomsnitt).

Ev kommentarer

Nyckeltal

Skuggade celler = registrera uppgift

Prognos per april 2013

Nämnd: Nämnden för hälsa och omsorg

Belopp i tkr

Insatser enl ASS: personlig assistans ASS (del av vk 552)**1) Kostnad per vårdtagare 21-64 år med beslut om insatser enl SoL i ordinärt boende**

apr-13

Totala kostnader	53 157
Avgår: övriga intäkter*)	1 500
Nettokostnad	51 657
Antal vårdtagare**)	176

Nettokostnad per vårdtagare	293,5
------------------------------------	--------------

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**)Antal vårdtagare 21-64 år med beslut om personlig assistans enligt LASS under året (månadsgenomsnitt) .

Ev kommentarer

Nyckeltal

Skuggade celler = registrera uppgift

Prognos per april 2013

Nämnd: Nämnden för hälsa och omsorg

Belopp i tkr

Insatser enl LSS: daglig verksamhet LSS (vk 553)**1) Kostnad per person med beslut om daglig verksamhet enl LSS**

apr-13

om insatser enl SoL i ordinärt boende

Totala kostnader

158 190

Avgår: övriga ntäkter*)

809

Nettokostnad

157 381

Antal personer**)

735

Nettokostnad per person**214,1**

*) Samtliga intäkter exkl kommunbidrag avgår.

**)Antal personer med beslut om daglig verksamhet enl LSS under året (månadsgenomsnitt).

Ev kommentarer

Nyckeltal

Skuggade celler = registrera uppgift

Prognos per april 2013

Nämnd: Nämnden för hälsa och omsorg

Belopp i tkr

Insatser enl LSS o LASS: övriga insatser enl LSS (vk 554)**1) Kostnad per person 21-64 år med beslut om om insatser enl SoL i ordinärt boende**

apr-13

Totala kostnader	34 490
Avgår: övriga intäkter*)	622
Nettokostnad	33 868
Antal personer**)	376

Nettokostnad per person	90,1
--------------------------------	-------------

*) Samtliga intäkter som tillfaller denna verksamhet exkl kommunbidrag.

**)Antal personer 21-64 år med beslut om en eller flera "övriga insatser" enl LSS under året (månadsgenomsnitt).

Ev kommentarer

Uppföljning per april 2013

Nämnden för hälsa och omsorg

Belopp i miljoner kronor	KF-budget nettokostnad	Resultat perioden	Nettokostnad årsprognos	Resultat årsprognos
Nämnden totalt	1 088,8	-7,3	1 118,8	-30,0
Politisk verksamhet	1,7	0,1	1,7	0,0
Vård och omsorg om funktionshindrade	969,8	-9,2	1 003,7	-33,9
varav öppna insatser	25,5	-0,3	24,7	0,8
varav SoL och HSL	315,9	-1,9	324,8	-8,9
varav LSS och LASS	628,4	-7,0	654,2	-25,8
Individ- och familjeomsorg, missbrukarvård och övrig vuxenvård	115,8	1,9	111,8	3,9
Familjerätt	1,6	0,0	1,6	0,0
Övriga verksamheter		0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringar	0,5	0,1	0,0	
Resultatrisk		Försämring -10,0	Förbättring 10,0	Prognosspann -20,0

Analys av delårsbokslut och helårsprognos

Nämnden för hälsa och omsorg ser med oro på behovsutvecklingen inom nämndens område och på åtföljande kostnader, som idag och för 2014 till stor del inte ryms inom nämndens budget. Nämndens prognos, en nettokostnad på 1 118 Mkr +/- 10 Mkr för 2013 motsvarar en ökning med 3,9% jämfört med utfall 2012.

En genomlysning av nämndens alla kostnader och effektivitetsmöjligheter har gjorts och görs kontinuerligt. Ett omfattande kostnadsanpassningsprogram som omfattar alla nämndens verksamheter har beslutats och implementeras.

Ett sätt för nämnden att anpassa kostnaderna är att avsluta existerande verksamheter. De verksamheter nämnden bedriver är dock till största delen sådana som nämnden enligt lag är skyldig att bedriva. De delar som inte är lagstadgade motsvarar endast ca fem procent av nämndens totala kostnader. Efter kontorets genomlysning av ej lagstadgad verksamhet beslutade nämnden att minska kostnaderna med 1,6 Mkr inför 2013, att minska dessa kostnader ytterligare anser nämnden skulle få fördyrande effekter.

Ett annat sätt att minska kostnaderna är att förändra ersättningsnivåer inom existerande verksamheter. Av nämndens totala kostnader är 41 procent verksamhet upphandlad enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). De genomförda LOU-upphandlingarna har minskat nämndens kostnader. En negativ sida är dock att ersättningsnivåerna inte är möjliga att minska under avtalstiden. Nämnden kan med andra ord inte sänka dessa ersättningar.

Nämnden har inför valfrihetssystem enligt LOV inom daglig verksamhet och ledsagning. De verksamheterna motsvarar knappt 16 procent av nämndens budget. År 2013 minskades

ersättningsnivåerna till dessa verksamheter med fem procent. Vidare infördes en lägre ersättning för personer som endast arbetar halvtid i daglig verksamhet.

Kostnaderna för personlig assistans utgör ca 11 procent av nämndens kostnader. Ungefär hälften av assistansen bedrivs efter beslut av Försäkringskassan. Dessa kostnader har nämnden ingen möjlighet att påverka eftersom ersättningsnivån årligen fastställs av regeringen. Ersättningen för den assistans som nämnden sätter ersättningsnivån sänktes med fem kronor per timme (ca 2 procent) inför 2013.

För resterande verksamhet har uppdrag givits till Vård & bildning. Ersättningsnivåerna höjdes inte inför 2013 vilket ur Vård & bildnings synvinkel innebar utebliven kompensation för pris- och löneökningar.

Nämndens bedömning är att det är svårt att ytterligare sänka ersättningsnivåerna.

Nämndens kostnader påverkas, som konstaterats i föregående stycke, till största del av rättighetslagar. Det innebär att nämnden inte kan påverka volymökningen, dvs att antalet brukare blir fler eller att brukarnas behov ökar. Nämnden kan dock inom vissa områden, t ex socialpsykiatri och IFO, genom förebyggande insatser medverka till att brukarnas behov minskas eller försenas.

Nämnden nettokostnader totalt Tkr

Utfall ackumulerat			Förändring jämfört föreg år	Differens mot ack budget
2013	2012	Budget Ack 2013		
-370 236	-351 275	-362 920	-18 961	-5,4%
				-7 316 -2,0%

Nämnden redovisar ett resultat för perioden på – 7 316 tkr. Vilket är 2 procent över budget. Jämfört mot föregående år är det en nettokostnadsökning på 5,4 procent.

Budget/Prognos 2013 per verksamhetsområde, tkr

	Budget 2013	Prognos apr-13	Prognosförändring jan - april 2013
110 Nämnd- och styrelseverksamhet	-1 660	-1 666	-6
539 Övrig förebyggande verksamhet	-25 632	-24 697	935
541 Vård & omsorg i ordinärt boende	-145 006	-159 986	-14 980
542 Vård & omsorg i särskilt boende	-143 647	-164 819	-21 172
551 Boende enligt LSS	-362 288	-354 684	7 603
552 Personlig assistans enligt LSS och ASS	-108 773	-108 239	534
553 Daglig verksamhet enligt LSS	-151 945	-157 382	-5 437
554 Övriga insatser enligt LSS	-36 492	-33 868	2 625
571 Missbrukarvård för vuxna	-91 764	-90 253	1 511
572 Övrig vuxenvård	-19 965	-21 587	-1 622
581 Familjerådgivning	-1 589	-1 580	9
TOTALT	-1 088 761	-1 118 761	-30 000

Ovanstående tabell visar nämndens budget, fördelningen skiljer sig jämfört med KF budget som redovisades i dokumentets första tabell. Den största skillnaden är att nämnden antog att de största utmaningarna är inom LSS. Nämndens samlade bedömning av årsprognosen är 1 118 761 tkr +/- 10 mnkr vilket är 30 mnkr mer än kommunbidraget och det innebär att nämndens ekonomi inte är i balans.

Nämndkostnader, tkr

Utfall ackumulerat			Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
2013	2012	Budget Ack 2013				
-483	-416	-555	-67	-16,2%	72	13%

Nämndens egna kostnader följer de budgeterade kostnaderna.

Nämndens helårsprognos på 1,7 mnkr kvarstår och motsvarar nämndens budgeterade kostnader.

Övrig förebyggande verksamhet, nettokostnad tkr

Utfall ackumulerat			Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
2013	2012	Budget Ack 2013				
-8 797	-8 748	-8 544	-49	-0,6%	-253	-3%

Nettokostnaderna för förebyggande insatser följer de budgeterade kostnaderna. Utbetalningar av mindre belopp som utbetalades i januari och som inte periodiserades därav den negativa avvikelser i april.

Nämndens helårsprognos på 25 mnkr är 0,9 mnkr lägre än budget.

Vård och omsorg i ordinärt boende, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget Ack	Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
	2013	2012	2013				
5410 Övriga insatser ordinärt boende	-17 558	0	-19 343	-17 558	0,0%	1 785	9%
5411 Hemtjänst/hemvård	-14 626	-30 659	-14 127	16 033	52,3%	-499	-4%
5412 Anhöriganställning	-4 143	-3 941	-4 126	-202	-5,1%	-17	0%
5413 Stöd i Assistansliknande former	-2 843	-2 459	-2 778	-384	-15,6%	-65	-2%
5414 Ledsagarservice, SoL	-2 759	-2 268	-2 431	-490	-21,6%	-328	-13%
5416 Kontaktperson, SoL	-2 968	-2 554	-2 425	-414	-16,2%	-543	-22%
5418 Korttidsvård (växelvård, avlastn)	-3 077	-2 032	-1 594	-1 046	-51,5%	-1 483	-93%
5419 Korttidsvård (utredning, rehab)	-2 389	-1 475	-1 512	-914	-62,0%	-877	-58%
Vård och omsorg i ordinärt boende	-50 363	-45 389	-48 335	-4 974	-11,0%	-2 027	-4%

För att tydligare kunna följa kostnadsförändringar för verksamheter som år 2012 ingick på verksamhet 5411 hemtjänst/hemvård har kontoret inför år 2013 gjort en ny uppdelning. I verksamhet 5410 Övriga insatser ordinärt boende redovisas nettokostnader för hjälpmedel, boendestöd, bassängträning, utskrivningsklara, sjukvårdsteamet samt extra kostnader för Stass beslut. I verksamhet 5411 Hemtjänst/hemvård redovisas nettokostnader för hemtjänst/hemvård enligt LOV.

I verksamhet 5410 finns det en engångsintäkt på 3,2 mnkr i form av ett statligt bidrag för psykiatri som beräknas utifrån prestationer gjorda 2012 dessa intäkter kommer att användas för neuropsykiatrisatsningen 2013.

Ersättning till utförarna av ledsagarservice sänktes per 1 januari med 5 % till 219 kr/timme.

Boendestöd

Boendestöd är den största kostnaden inom verksamhet 5410. Antalet personer i behov av boendestöd har ökat från 150 brukare år 2008 till dagsläget 421 brukare. Ökningen av antalet brukare är betydligt mer än befolkningsökningen. Orsaken till detta är att fler får diagnos idag

samt att brukarna blir äldre. I kommunbidragstilldelningen finns det inte höjd tagen för denna volymförändring. Volymökningen motsvarar ca 5 Mkr mer än kommunbidragstilldelningen.

Boendestöd

Månad	Mars	April
Antal brukare	414	421
Ack Kostnad Tkr	8 471	11 407

Hemtjänst antal brukare med utförd tid under april 2013

Kön	Män	Kvinnor	Total
Antal brukare	93	152	245

Anhöriganställning antal brukare beviljade 30/4-2013

Kön	Män	Kvinnor	Total
Antal brukare	17	49	66
Timantal	1 773	4 953	6 726

Stass antal brukare beviljade 30/4 2013

Kön	Män	Kvinnor	Total
Antal brukare	7	16	23
Beviljad tid	2 291	2 437	4 728

Nämndens helårsprognos beräknas till 160 mnkr vilket är 15 mnkr högre än budget.

Vård och omsorg i särskilt boende, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget Ack	Förändring		Differens mot ack	
	2013	2012	2013	jämfört föreg år		budget	
5422 Demensboende	-3 042	-1 926	-2 929	-1 116	-58,0%	-114	-4%
5423 Psykiatriboende	-47 639	-42 665	-41 777	-4 974	-11,7%	-5 862	-14%
5424 Omvårdnadsboende	-4 435	-2 635	-3 177	-1 800	-68,3%	-1 259	-40%
Vård och omsorg i särskilt boende	-55 117	-47 226	-47 882	-7 891	-16,7%	-7 234	-15%

Vård och omsorg i särskilt boende, verks 542 har 7,2 mnkr högre kostnader än budgeterat. Kostnaderna har ökat med 16,7% (7,9 mnkr) jämfört med föregående år, även här är det socialpsykiatrin som ökar betydligt mer än befolkningsökningen. 14 personer med LSS beslut har verkställts på psykiatriboende.

Antal brukare boende på respektive boende

Månad	Mars	April
Demens	12	12
Psykiatri	210	219
Omvårdnad	23	21
Total	245	252

Arbete pågår med att se över dyra placeringar men med den prognosticerade volymökningen så beräknas ändå helårsprognosen bli 164,8 mnkr vilket är 21,1 mnkr över de budgeterade kostnaderna.

Boende enligt LSS, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget Ack 2013	Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
	2013	2012					
5511 Bostad med särskild service	-116 651	-110 853	-120 426	-5 798	-5,2%	3 775	3%
5513 Familjehem, vuxna	-214	-354	-337	140	39,5%	123	36%
	-116 865	-111 207	-120 763	-5 658	-5,1%	3 897	3%

Boende enligt LSS, verks 551, har i tabellen ovan 3,9 mnkr lägre kostnader jämfört med budget men kostnaderna har ökat med 5,8 mnkr från föregående år under första tertialen. Arbete pågår med att se över dyra placeringar och säkerställa att billigare alternativ används där så är möjligt.

Det är 43 brukare som väntar på verkställighet av en gruppboende varav 36 har väntat mer än tre månader. För att undvika placeringar på dyra ramupphandlade boenden, vilket skulle innebära än högre kostnader för nämnden, finns ett akut behov av att bygga ca 40 nya platser i gruppboender. Det finns en stor risk för sanktionsavgifter på 1 mnkr.

Antalet brukare med behov av LSS boende har ökat med dryga 3% per år de senaste åren. Anledningen till att volymökningen är högre än åldersgruppens befolkningsökning i GPF är att brukarnas genomsnittsalder ökar samt att denna kategori ofta flyttar till större orter som Uppsala. Denna trend ser ut att fortsätta vilket innebär att nämnden har behov av ca 20-30 nya platser per år.

Antal brukare boende på LSS-boende

Månad	Mars	April
Antal	478	478

Helårsprognosen beräknas till 354,7 mnkr, en minskning med 7,6 mnkr jämfört med budget.

Personlig assistans enligt LSS och ASS, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget Ack 2013	Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
	2013	2012					
5520 Personlig assistans enligt LSS	-18 860	-21 292	-20 462	2 432	11,4%	1 602	8%
5521 Personlig assistans enligt ASS	-17 219	-15 263	-15 795	-1 956	-12,8%	-1 424	-9%
	-36 080	-36 555	-36 258	476	1,3%	178	0%

Personlig assistans, verks 552 har 0,2 mnkr lägre än budgeterat. Ersättningen till utförarna för personlig assistans sänktes per 1 januari med 5 kr/timme till 248 kr/timme, samtidigt ändrades ersättningen för brukare som har beslut om vaken natt eller jour nattetid till 275 kr/timme.

Nämndens kostnader för personlig assistans LSS ökade med dryga 10% 2011 och nära 9% 2012. Även här ökar behovet betydligt mer än kommunbidragstilldelningen. En anledning, förutom det som nämns ovan, är att Försäkringskassan har blivit hårdare i sin bedömning vilket innebär att kostnader har flyttats över till kommunen. Nämnden har, som kostnadsanpassningsåtgärd, fokuserat på att säkerställa att beslut motsvarar brukarens behov samt säkerställa att kontroller finns i hela kedjan från beslut till uppföljning.

Antal brukare personlig assistans per månad

Månad	Februari	Mars
Timmar	Antal	Antal
1-200	26	28
201-400	32	31
401-	12	11
Totalt antal brukare	70	70

Antal brukare beviljade ASS

Månad	Mars	April
Antal	174	174

Helårsprognosen beräknas till 108,2 mnkr vilket är 0,5 mnkr lägre än de budgeterade kostnader. Kontoret arbetar med uppföljning för att säkerställa rätt beslut och kvalitet av utförd tid.

Daglig verksamhet enligt LSS, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget Ack	Förändring	Differens mot ack
	2013	2012	2013	jämfört föreg år	budget
5530 Daglig verksamhet	-53 190	-50 984	-50 648	-2 207 -4,3%	-2 542 -5%

Daglig verksamhet, verks 553 har kostat 2,5 mnkr mer än budgeterat. Det är både kostnaderna för transporterna som har ökat jämfört med tidigare utfall och budget och antalet brukare som har ökat. De stora årskullarna födda i början på 90-talet går ut ifrån särskolan och en del av dem kommer till daglig verksamhet vilket vi nu kan se.

Från och med mars är ersättningsnivån till utförarna sänkt med 5%. Från och med juni implementeras en ny ersättningsmodell vilket ytterligare kommer att innebära lägre ersättning till utförarna.

Daglig verksamhet, antal brukare på respektive nivå

Månad	Mars	April
Totalt antal	734	728
Nivå 1	82	77
Nivå 2	232	231
Nivå 3	166	161
Nivå 4	110	105
Nivå 5	71	69
Nivå 6	56	53
Nivå 7	18	17
Nivå 8	2	2

Det finns fem brukare som ej fått någon nivåbedömning samt är det åtta brukare som är utanför LOV och har andra ersättningar.

Den beräknade helårsprognosen, med ovanstående åtgärder, är 157,4 mnkr vilket är 5,4 mnkr över budget. Den förväntade volymökningen beräknas bli kompenserad till största del av den ändrade ersättningsmodellen samt sänkt ersättning till utförarna.

Övriga öppna insatser enligt LSS, nettokostnad tkr

	Utfall		Budget Ack 2013	Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
	ackumulerat 2013	2012					
5541 Ledsagarservice	-2 279	-3 143	-2 974	864	27,5%	694	23%
5542 Kontaktperson, LSS	-2 068	-1 948	-2 021	-120	-6,2%	-48	-2%
5544 Korttidsvistelse utanför hemmet	-7 415	-6 921	-6 357	-494	-7,1%	-1 058	-17%
5545 Korttidsstillsyn ungd över 12 år	-109	-812	-438	703	86,6%	329	75%
5549 Övriga öppna insatser, LSS	-217	-248	-375	31		158	
Övriga öppna insatser enligt LSS	-12 088	-13 073	-12 164	985	7,5%	76	1%

Kostnaderna för övriga öppna insatser enligt LSS, verks 554, följer nämndens budget.

Ersättning till utförarna av ledsagarservice sänktes per 1 januari med 5 % till 229 kr/timme.

Kostnad för korttidsstillsyn och korttidsvistelse ligger totalt högre mot budget, men kostnaderna kommer att minska från sommaren. Helårsprognosen uppskattas till 34 mnkr vilket är 2,6 mnkr lägre än de budgeterade kostnaderna.

Missbrukarvård för vuxna, nettokostnad tkr

	Utfall		Budget Ack 2013	Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
	ackumulerat 2013	2012					
5711 Institutionsvård vuxna missbr	-14 755	-16 743	-17 179	1 987	11,9%	2 424	14%
5712 Familjehemsvård vuxna missbr	-630	-859	-943	229	26,7%	313	33%
5713 Bistånd som avser boende vm	-10 644	-9 103	-8 642	-1 541	-16,9%	-2 002	-23%
5714 Öppenvård vm	-2 858	-2 072	-1 887	-786	-37,9%	-970	-51%
5719 Råd och stöd vm	-1 398	-1 912	-1 937	514	26,9%	539	28%
	-30 285	-30 689	-30 588	404	1,3%	303	1%

Totalt för verksamhet 571, 0,3 mnkr lägre kostnader än budgeterat.

Totalt antal LVM-beslut som VUB fattat ackumulerat

	April		Ackumulerat årsskiftet	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Antal LVM beslut	2	1	7	4
Antal avslutade LVM beslut	0	0	3	2
Antal HVB beslut	14	4	53	17
Antal avslutade HVB beslut	4	1	28	9
Antal klienter med beslut om boendestöd	27	17	36	21

Statistik hemlöshet

Beläggningen på Sagahemmets härbärge var i april 75%.

Helårsprognosen beräknas till 90,2 mnkr vilket är 1,5 mnkr lägre än de budgeterade kostnaderna.

Övrig vuxenvård, nettokostnad tkr

	Utfall ackumulerat		Budget Ack 2013	Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
	2013	2012					
5721 Institutionsvård övriga vuxna	-287	-1 871	-1 620	1 584	84,7%	1 333	82%
5722 Familjehemsvård övriga vuxna	0	-34	0	34	0,0%	0	0%
5723 Bistånd som avser boende öv	-5 997	-4 567	-5 001	-1 430	-31,3%	-996	-20%
5724 Öppenvård övriga vuxna	-110	-22	-33	-88	-399,8%	-77	-231%
5729 Råd och stöd övriga vuxna	0	0	0	0	0	0	
	-6 394	-6 493	-6 655	99	1,5%	261	4%

Nämndens kostnader för övrig vuxenvård, verksamhet 572 har haft 0,3 mnkr lägre kostnader än budgeterat.

Helårsprognosen uppskattas till 21,6 mnkr vilket är 1,6 över de budgeterade kostnaderna.

Familjerådgivning, nettokostnad tkr

Utfall ackumulerat			Budget Ack 2013	Förändring jämfört föreg år		Differens mot ack budget	
2013	2012						
-575	-494	-530	-81	-16,4%	-46	-9%	

Nämndens nettokostnader för familjerådgivning följer budget.

Helårsprognosen beräknas till årsbudget 1,5 mnkr, vilket motsvarar budget.

Riskkällor och osäkerhet

Det största osäkerheterna är som beskrivits ovan volymökningarna inom främst socialpsykiatri och LSS.

Investeringar

Handläggare
Ylva Opard

Datum
2013-06-03

Diarienummer

Ekonomisk prognos 2013 och 2014

Nämnden för hälsa och omsorg ser med oro på behovsutvecklingen inom nämndens område och på åtföljande kostnader, som idag och för 2014 till stor del inte ryms inom nämndens budget.

Tabellen nedan sammanfattar nämndens prognos, en nettokostnad på 1 119 Mkr +/- 10 Mkr för 2013. Det motsvarar en ökning med 3,9% jämfört med utfall 2012.

	Budget 2013	Prognos apr-13	Prognosförändring jan - april 2013
110 Nämnd- och styrelseverksamhet	-1 660	-1 666	-6
539 Övrig förebyggande verksamhet	-25 632	-24 697	935
541 Vård & omsorg i ordinärt boende	-145 006	-159 986	-14 980
542 Vård & omsorg i särskilt boende	-143 647	-164 819	-21 172
551 Boende enligt LSS	-362 288	-354 684	7 603
552 Personlig assistans enligt LSS och ASS	-108 773	-108 239	534
553 Daglig verksamhet enligt LSS	-151 945	-157 382	-5 437
554 Övriga insatser enligt LSS	-36 492	-33 868	2 625
571 Missbrukarvård för vuxna	-91 764	-90 253	1 511
572 Övrig vuxenvård	-19 965	-21 587	-1 622
581 Familjerådgivning	-1 589	-1 580	9
TOTALT	-1 088 761	-1 118 761	-30 000

Nämndens besparingsarbete 2012 och 2013

En genomlysning av nämndens alla kostnader och effektivitetsmöjligheter har gjorts och görs kontinuerligt. Ett omfattande kostnadsanpassningsprogram som omfattar alla nämndens verksamheter har beslutats och implementeras.

Ett sätt för nämnden att anpassa kostnaderna är att avsluta existerande verksamheter. De verksamheter nämnden bedriver är dock till största delen sådana som nämnden enligt lag är skyldig att bedriva. De delar som inte är lagstadgade motsvarar endast ca fem procent av nämndens totala kostnader. Efter kontorets genomlysning av ej lagstadgad verksamhet beslutade nämnden att minska kostnaderna med 1,6 Mkr inför 2013, att minska dessa kostnader ytterligare anser nämnden skulle få fördyrande effekter.

Ett annat sätt att minska kostnaderna är att förändra ersättningsnivåer inom existerande verksamheter. Av nämndens totala kostnader är 41 procent verksamhet upphandlad enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). De genomförda LOU-upphandlingarna har minskat nämndens kostnader. En negativ sida är dock att ersättningsnivåerna inte är möjliga att minska under avtalstiden. Nämnden kan med andra ord inte sänka dessa ersättningar.

Nämnden har inför valfrihetssystem enligt LOV inom daglig verksamhet och ledsagning. De verksamheterna motsvarar knappt 16 procent av nämndens budget. År 2013 minskades ersättningsnivåerna till dessa verksamheter med fem procent. Vidare infördes en lägre ersättning för personer som endast arbetar halvtid i daglig verksamhet.

Kostnaderna för personlig assistans utgör ca 11 procent av nämndens kostnader. Ungefär hälften av assistansen bedrivs efter beslut av Försäkringskassan. Dessa kostnader har nämnden ingen möjlighet att påverka eftersom ersättningsnivån årligen fastställs av regeringen. Ersättningen för den assistans som nämnden sätter ersättningsnivån sänktes med fem kronor per timme (ca 2 procent) inför 2013.

För resterande verksamhet har uppdrag givits till Vård & bildning. Ersättningsnivåerna höjdes inte inför 2013 vilket ur Vård & bildnings synvinkel innebar utebliven kompensation för pris- och löneökningar.

Nämndens bedömning är att det inför 2014 är svårt att ytterligare sänka ersättningsnivåerna.

Volymförändringar de kommande åren

Nämndens kostnader påverkas, som konstaterats i föregående stycke, till största del av rättighetslagar. Det innebär att nämnden inte kan påverka volymökningen, dvs att antalet brukare blir fler eller att brukarnas behov ökar. Nämnden kan dock inom vissa områden, t ex socialpsykiatri och IFO, genom förebyggande insatser medverka till att brukarnas behov minskas eller försenas.

Boende enligt LSS

Antalet brukare med behov av LSS boende har ökat med dryga 3% per år de senaste åren. Anledningen till att volymökningen är högre än åldersgruppens befolkningsökning i GPF är att brukarnas genomsnittsalder ökar samt att denna kategori ofta flyttar till större orter som Uppsala. Denna trend ser ut att fortsätta vilket innebär att nämnden har behov av ca 20-30 nya platser per år.

I dagsläget har nämnden en kö om 38 personer. För att undvika placeringar på dyra ramupphandlade boenden, vilket skulle innebära än högre kostnader för nämnden, finns ett akut behov av att bygga ca 40 nya platser i gruppboendestäder. 40 nya platser innebär en bruttokostnad på ca 40 Mkr, nettokostnaden är lägre eftersom brukare som står i kö får andra insatser idag. Nettokostnaden beräknas vara 32 Mkr. Det årliga behovet av 25 nya platser i gruppboendestäder motsvarar ca 25 Mkr.

Boendestöd

Antalet personer i behov av boendestöd har ökat från 150 brukare år 2008 till dagsläget 414 brukare. Även här ökar denna grupp av brukare betydligt mer än befolkningsökningen. Orsaken till detta är att fler får diagnos idag samt att brukarna blir äldre. I kommunbidragstilldelningen finns det inte höjd tagen för denna volymförändring. Ökningen motsvarar ca 5 Mkr mer än kommunbidragstilldelningen.

Personlig assistans

Nämndens kostnader för personlig assistans LSS ökade med dryga 10% 2011 och nära 9% 2012. Även här ökar behovet betydligt mer än kommunbidragstilldelningen. En anledning, förutom det som nämns ovan, är att Försäkringskassan har blivit hårdare i sin bedömning vilket innebär att kostnader har flyttats över till kommunen. Nämnden har, som kostnadsanpassningsåtgärd, fokuserat på att säkerställa att beslut motsvarar brukarens behov samt säkerställa att kontroller finns i hela kedjan från beslut till uppföljning. Nämndens behov kommer trots insatta åtgärder att vara ca 5 Mkr mer än kommunbidragstilldelningen beroende på volymökning.

Daglig verksamhet

Nämndens kostnader för daglig verksamhet ökar även det mer än befolkningsökningen, ca 6% per år. Nämnden har inför 2013 beslutat om ändrad ersättningsmodell samt lägre ersättning till utförarna. Trots detta är nämndens bedömning att det saknas dryga 8 Mkr jämfört med kommunbidragstilldelningen.

Förslag till kostnadsanpassningar

- att uppdra till kontoret att utreda möjligheterna att konkurrensutsätta hela NHOs verksamhet (med några undantag)
- att uppdra till kontoret att presentera en plan för att snarast kunna bereda plats inom kommunen för dem som är externt placerade till höga kostnader
- att uppdra till kontoret att se över behov av och möjligheter att tillskapa ytterligare boendeplatser inom socialpsykiatri och LSS.
- att i mesta möjliga mån frångå tidigare beslutad inriktning om ramupphandling av boenden
- att ge kontoret i uppdrag att göra en översyn av nämndens kostnader i jämförelse med andra kommuner speciellt avseende nämndens biståndshandläggning.

Summering

Den modell som kommunen använder för kommunbidragstilldelningen till nämnden tar inte höjd för Nämnden för hälsa vård och omsorgs volymökning av antalet brukare och brukarnas ökade behov. För 2013 saknas ca 30 Mkr.

Prognos för 2014 med ovanstående antaganden Mkr

Nettokostnad 2013	1 118,8
Prisökning 2,4%	26,8
Volymökning enligt GPF 0,9%	10,1
Extra volymökning LSS 40 nya platser	32,0
Extra volymökning Boendestöd	5,0
Personlig assistans	5,0
Daglig verksamhet	8,0
Beslutade kostnadsanpassningar	-17,0
Prognos 2014	1 188,7

Nämnden för hälsa och omsorg är, utifrån ovanstående redovisning, i stort behov av en utökning av såväl 2013 som 2014 års budget.